

VAN STOLKPARK KOERIER

Nieuwsblad van en voor alle bewoners van het Van Stolkpark en de Scheveningse Bosjes

Uitgave van de Wijkvereniging "Van Stolkpark"

15e jaargang

Nr. 62 - december 1993

Overnemen uit de inhoud van de Van Stolkparkkoerier alleen met toestemming van de redactie, en met bronvermelding

De Van Bentems in hun winkel in actie (foto Rob Luijter)

Bij de sluiting van Van Bentems 'Frutaria'

Op woensdag 3 november 1993 waren heel wat wijkbewoners naar Waddinxveen getrokken om daar getuige te zijn van de feestelijke opening van John en Moniek van Bentems eigen groente- en fruitwinkel. Twee weken eerder, op

zaterdag 16 oktober, hadden Jan en Bep van Bentem na 35 jaar hun bij vele wijkbewoners zo vertrouwde zaak aan de Kanaalweg gesloten. Het pand staat nu te koop. Een winkel zal er, jammer genoeg, wel niet meer terugkomen. Mis-

schien wordt het weer in zijn geheel een woonhuis. Wie zal het zeggen? In elk geval alle aanleiding deze keer eens stil te staan bij de bebouwing van de Kanaalweg en de boeiende geschiedenis van Kanaalweg 25.

De Hondenweg

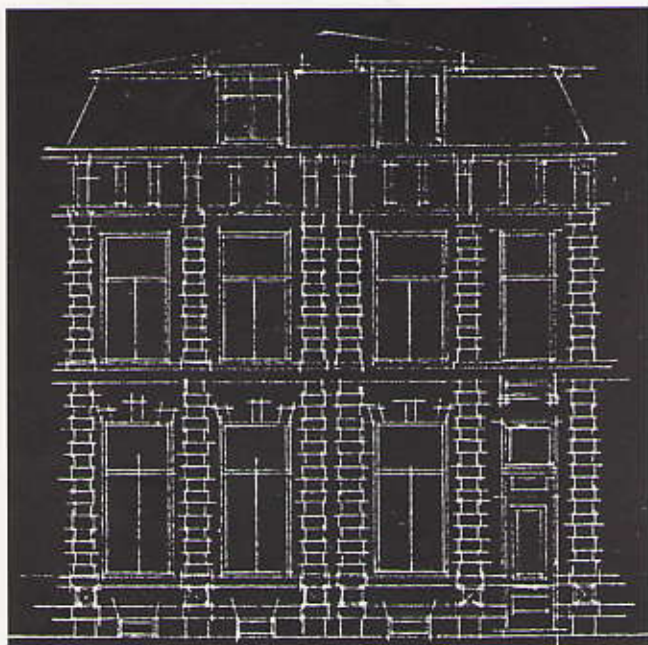
De Kanaalweg is ongetwijfeld de oudste weg van het Van Stolkpark. Al in 1842 is er sprake van een weg over de duinrug; de Hondenweg, genoemd naar de honden die de karren met vis naar de laadplaats aan het Kanaal trokken. Rond 1870 wordt de weg verhard volgens het toen veel gebruikte procédé van de Schotse ingenieur Mac Adam, een mengsel van grint en asfalt. De Macadamweg - zoals hij sindsdien heette - vormde in hoofdzaak de westelijke begrenzing van de gronden die de stichter van het Van Stolkpark, Mr. Thomas van Stolk, in 1872 verwierf voor zijn 'Scheveningsche park'. Over de latere Kanaalweg schreef Thomas van Stolk in een memorie van toelichting voor de Gemeenteraad van 's-Gravenhage van februari 1873: 'Langs den MacAdamweg zou men tot

Kanaalweg 31 tot en met 47. Twee jaar later volgden Kanaalweg 17-23. Het terrein tussen Kanaalweg 23 en 31 bleef echter onbebouwd tot 1885. Begin 1885 verkocht Abraham van Stolk, inmiddels eigenaar geworden van de door zijn broer Thomas nagelaten gronden, de twee tussenliggende percelen, het ene aan Leopold Bongartz voor f 1020 en het andere aan Lambertus Nicolaas Leijendeckers, voor f 1050 (dit is f 5 per m²). De verkoper stelde dat de huizen die de kopers daar wilden bouwen 'geen mindere hoogte mogen hebben dan 6 meter boven de Kanaalweg'. Met enige korzeligheid liet Abraham van Stolk bovendien weten dat hij 'buiten alle moeyelijkheden inzake bouw en omheiningen' gehouden wilde worden. Dat moesten de nieuwe eigenaren zelf maar opknappen.

bleef nog tot juni 1892 aan de Kanaalweg wonen. Bij de op 16/23 juni 1892 gehouden publieke verkoop werd Gijsbertus Marinus van der Kuijlen voor f 6100 eigenaar. In die tijd werd het huis verhuurd aan Karel Maurits von Eichstorff en zijn vrouw Clara Jacoba Schreurs. Zij kwamen op 15 april 1893 uit IJsselstein naar Scheveningen en verhuisden in 1898 naar het adres Balistraat 42.

Villa Constantia

Op 25 september 1898 had Van der Kuijlen het huis Kanaalweg 25, dat dan vermeld wordt als Villa Constantia - voor een goede prijs f 7000 - kunnen verkopen aan de arts Petrus Marinus Simon Kros, die er samen met zijn vrouw ging wonen. Kros was geneesheer in Nieuwerkerk aan den IJssel totdat hij en zijn vrouw in 1894 naar Schevenin-

Kanaalweg 25 vóór en ná de verbouwing in 1934 (Bouw- en Woningtoezicht, collectie bouwtekeningen)

dekking voor den wind verkiezen, de gebouwen meer aaneen te doen sluiten en daar ook gelegenheid te geven tot het plaatsen van winkels en magazijnen'. Waar langs de nog aan te leggen Van Stolkweg en Parkweg, die lager dan de Macadamweg waren gelegen, en later ook langs de andere wegen vrijstaande huizen gebouwd moesten worden, werd op de Kanaalweg een aaneengesloten bebouwing aanbevolen. Daar zou dan ook gelegenheid zijn op kleine schaal enkele winkels te vestigen. In 1877 werd een aanvang gemaakt met het bouwen van de eerste huizen:

Villa à Saint Antoine

Bij de koop van de grond wordt Leopold Bongartz vermeld als muzikmeester. Hij was in Den Haag op 17 maart 1830 geboren. Hij woonde nu pas weer enige maanden in Den Haag na terugkeer uit Delft. Bongartz liet aan de Kanaalweg naar ontwerp van J. Steffens & Co. een ruim huis bouwen: een benedenverdieping met drie ramen en aan de uiterste rechterkant een toegangsdeur, daarboven vier ramen. Het huis werd Villa à Saint Antoine genoemd. Vijf jaar later, in 1890, overleed Bongartz. Zijn weduwe, Johanna Francisca Smeets

gen kwamen. Daar huurden zij eerst de Villa Vall' di Rena, Van Stolkweg 31. Enkele jaren daarvoor had mevrouw Kros al een half jaar vertoefd op het adres Van Stolkweg 28 met haar kleindochtertje, Maria Elisabeth Hamel, dochter van de aan het Frankenslag wonende consul van Siam. In 1902 overleed mevrouw Kros, eind 1904 Kros zelf. In die tijd woonde ook zijn schoonzuster, Angela Sophia Miguel, bij hem in huis. Zij was in 1898 gescheiden van zijn broer Eliza Marie Kros, die op Parkweg 1a, Villa Narcis, woonde en de eerste directeur van de gemeentelijke

Plantsoendienst was. In 1905 verliet zij Nederland voorgoed, en keerde zij terug naar Frankrijk.

Petrus Kros had zijn kleindochtertje Maria Elisabeth Hamel tot zijn enige erfgename benoemd. Namens haar werd in juli 1905 het huis voor f 16.000 verkocht aan de architect Frederik Arnold Koch. Hij kon echter maar f 10.000 op tafel leggen, en sloot toen voor de resterende f 6000 een eerste hypotheek ten gunste van de verkoopster.

Frederik Arnold Koch

Koch was in 1864 in Middelburg geboren in 1864 als zoon van de predikant Egbert Johannes Wernhard Koch en Catharina Johanna Diderika Tilanus. Na het emeritaat van zijn vader kwam het gehele gezin, inclusief de vijf kinderen, naar Den Haag. Mogelijk was zoon Frederik Arnold ook de architect van Villa Hofrust, Van Stolkweg 15, dat gebouwd werd in 1889. Het huis aan de Kanaalweg was gunstig gelegen voor het werk van Koch: hij ontwierp hier niet alleen in 1914 Villa Hespengrund (Van Stolkweg 29) en de daartegenover gelegen garages (Van Stolkweg 18), voor de bankier Jhr. J.A.G. Sandberg, maar ook delen van de bebouwing van het voormalige landgoed Rusthoek aan de Rusthoekstraat en de Kanaalweg, zoals Villa Aurore (Rusthoekstraat 9).

Verder verbouwde hij tot winkelpanden de woonhuizen Kanaalweg 13/15, 17/19 en 21/23, waarvan hij achtereenvolgens van 1895-1923, 1892-1906 en 1903-1929 eigenaar was. In het middelste pand, Kanaalweg 17/19, vestigde zich in 1906 Egbertus Hessels, de eerste van een reeks van vijf banketbakkers op dit adres, waarvan Duinmayer voorlopig de rij sluit.

Op 13 oktober 1924 verhuisde Koch met zijn gezin naar het aangrenzende Kanaalweg 21. Op Kanaalweg 25 hadden toen de bouwkundigen Leonardus

Cusell en Johannes Nicolaas Munnik hun kantoor. Koch verkocht op 15 december 1926 Kanaalweg 25 voor f 26.000 aan Frederik Onland. In 1927 verhuisde Koch uit het Van Stolkpark naar een nieuw huis in de Vogelwijk, Roodborstlaan 18.

De nieuwe eigenaar van Kanaalweg 25, Frederik Onland, woonde daar van september 1928 tot 2 augustus 1934. Hij wordt vermeld als fabrikant van wetenschappelijke instrumenten. Op 3 mei 1934 werd hij in staat van faillissement gesteld. Dit leidde ook tot veiling van zijn huis 5 en 12 juni 1934. Koper was Huibert van der Mijle, die op Kanaalweg 17/19 een banketbakkerij had, de derde in successie.

Schreurs & Van der Mijle

Huibert van der Mijle had in 1920, samen met Willem Schreurs, van Berend van Bon diens banketbakkerij, Kanaalweg 17, gekocht. In 1925 kocht Van der Mijle ook de helft van Schreurs. Als banketbakker bleef hij tot 1953 in dit pand werkzaam.

Bij Kanaalweg 25 hoorde ook een garage met een gangetje, dat achter de tuinen van Kanaalweg 21/23 en 17/19 langs liep naar het verbindingslaantje tussen Kanaalweg en Van Stolkweg. Toen Van der Mijle het pand Kanaalweg 25 met de bijbehorende garage kon kopen, voegde hij de garage bij het pand Kanaalweg 17/19; de garage is sindsdien als banketbakkerij in gebruik. Kanaalweg 25 liet hij verbouwen en gaf hij zijn huidige indeling: 2 winkelhuizen met 2 (dubbele) bovenhuizen. De huurprijzen daarvan bedroegen respectievelijk f 1000 en f 480 per jaar. Al in 1935 kwam het winkelpand Kanaalweg 25 in gebruik bij Wijnhandel Vlek, die er ruim veertig jaar wijn en andere sterke dranken verkocht.

In de andere winkel (25c) kwam Arnoldus Wilhelmus Copier. Hij wordt eerst

vermeld als kantoorknecht bij de Bell Telephone Company, en daarna als 'filiaalhouder'. In de bovenhuizen kwamen de gezinnen van Willem Johannes Varkevisser, opzichter bij de HTM (25a) en van de onderwijzer Hendrik Fokkema (25b). In 1942 moesten ook Wijnhandel Vlek en de gezinnen Copier, Fokkema en Varkevisser het Van Stolkpark op last van de bezetter verlaten. Na afloop van de Tweede Wereldoorlog keerden zij hier allen terug.

Frutaria

In 1958 betrokken Jan en Bep van Bentem de winkel op Kanaalweg 25c. Alle drie de zoons van Jan en Bep, Andy, John en Bart zouden aan de Kanaalweg geboren worden. 'Het begin was een sprong in het duister. De eerste jaren woonden we heel bescheiden achter de winkel. De eerstgeborene kwam tussen de aardappelzakken ter wereld', zo vertelden de Van Bentems Marijke Oerlemans bij het vijftienvijftig jarig bestaan van hun zaak (zie Van Stolkparkkoerier 15 april 1983).

In 1971 kon Van Bentem het pand in zijn geheel kopen. Toen in de loop van de jaren zeventig de wijnhandel van Vlek uit Kanaalweg 25 verdween, verhuisden zij hun winkel daarheen en richtten zij Kanaalweg 25c in als pakhuis. In de loop van de tijd had het gezin Van Bentem de bovenwoning Kanaalweg 25a betrokken. Na zijn huwelijk met Moniek in 1988 verhuisde John naar de andere bovenwoning (Kanaalweg 25b).

Het 35-jarig bestaan van de zaak werd tegelijk het einde. Veel wijkbewoners missen de ruim voorziene zaak met zijn prettige bediening nog dagelijks. Mag het de Van Bentems goed gaan en mag het pand weer gauw een goede, nieuwe bestemming krijgen.

Anneke Landheer-Roelants

NORAH - De niet verlangde verlengde Landscheidingsweg

De ideeën voor het aanleggen van een Verlengde Landscheidingsweg zijn al oud. De eerste schetsen dateren van 1936, maar tot uitvoering is het niet gekomen. Merkwaardig genoeg is de overheid juist nu van plan de weg als nog te gaan aanleggen, terwijl wij een

Nationaal Milieubeleidsplan hebben waarin staat dat de automobilititeit moet worden teruggedrongen... Een dergelijke ingrijpende maatregel kan echter niet zonder het uitbrengen van een MER rapport.

Milieu Effect Rapportage (MER)

Wat is een MER rapport? Volgens de Wet Algemene Bepalingen Milieuhygiëne moeten voor alle projecten met grote milieubedreiging milieu-effectrapportages worden geschreven. Daarin worden beschreven: de voorgenomen

activiteit, alternatieven, en de milieugevolgen daarvan. Daarbij hoort in ieder geval het nulalternatief (wat gebeurt er als je niets doet) en het meest milieuvriendelijke alternatief (je doet het maximum om het milieu te beschermen). Het idee is dat daardoor bij het nemen van een besluit genoeg informatie aanwezig is om rekening te houden met het milieu.

Er zijn verschillende etappes in het proces. De eerste is het schrijven van een startnotitie met beschrijving van de voorgenomen activiteit, de te onderzoeken milieugevolgen en alternatieven.

Daar kan al op worden ingesproken. Dat hebben wij als Wijkvereniging dan ook gedaan: wij hebben gevraagd de gevolgen voor de Scheveningse Bosjes en de wijken rond de uitmonding van de geplande tunnel te bestuderen, evenals goede openbaar vervoeralternatieven zoals railverbindingen (ondergronds in de stad) of bussen.

Na het uitbrengen van de startnotitie worden in overleg met een onafhankelijke commissie van deskundigen, de Commissie MER de richtlijnen vastgesteld waaraan de studie hoort te voldoen. Daarbij is in het commentaar toegezegd dat men de door ons genoemde gevolgen zou bestuderen.

Daarna is het een tijdje stil geweest rond de Verlengde Landscheidingsweg, tot in oktober jl. het 11-delige, meer dan 1400 bladzijden tellende MER rapport is uitgekomen. Gelukkig hebben wij al vroeg een exemplaar gekregen, want er was maar tot 15 november de tijd om te reageren. Er zijn een aantal informatieavonden georganiseerd, en op 24 november was er een hoorzitting.

De MER NORAH

De weg wordt NORAH genoemd (NOordelijke RAndweg Haagse Regio)

en bestaat uit drie gedeelten. Vanuit het Van Stolkpark bekeken begint het Haagse deel van de NORAH met vier wegvarianten: de bestaande situatie houden, een tunnel onder de Waalsdorperweg en een tunnel onder het Hubertusduin, gegraven danwel geboord. Het laatste heeft voorlopig de voorkeur van de Gemeente. Vervolgens komt de Landscheidingsweg, die eventueel verdubbeld kan worden, maar dat wil de verantwoordelijke instantie, de Provincie, liever niet. Daarop volgt de Rijksweg RW14, een nieuwe verbinding tussen de R44 en de R4 (:de twee snelwegen richting Amsterdam). De RW14 kan verdiept, verhoogd of op maaiveld met verkeerslichten worden aangelegd. De laatste variant wordt 'stadsrandweg' genoemd, daarop zouden maximaal 50km/uur mogen rijden. Het Rijk geeft voorlopig de voorkeur aan dit laatste alternatief.

Behalve de wegvarianten moesten nog de volgende alternatieven worden bestudeerd: het nul-alternatief, het optimalisatiealternatief (men maakt kleine verbeteringen zoals Vlietkruisingen), het openbaar vervoer alternatief en het meest milieuvriendelijk alternatief met -, en zonder weg.

De deelrapporten

Persoonlijk was ik erg teleurgesteld in het MER rapport. Het bevat veel overtuigende informatie. Zo is er een deel gewijd aan **bedrijven**, met diepte-interviews over hun houding ten opzichte van de weg. Tja, wat zou daar uitkomen? De bedrijven hoeven immers niet voor de weg te betalen, en ondervinden ook niet de nare gevolgen ervan. Men had overigens moeite deze positieve houding te kwantificeren. De bereikbaarheid van bedrijfsterreinen met het openbaar vervoer wordt meestal als slecht beoordeeld.

Men klaagt dat door de vernauwing van de Waalsdorperweg grote problemen zijn ontstaan in het Congresgebouwbied. Dit is merkwaardig, want ik zie daar al jaren leegstaande kantoorruimte. Als men de tunnel zo graag wil, kan men die trouwens ook boren zonder de RW14 aan te leggen, maar daar ga ik zo nog op in. Uit het rapport blijkt dat er in de Haagse regio maar een beperkt percentage zakenverkeer is. De grootste problemen doen zich voor in de spits, en dan overheerst het woon-werkverkeer.

Er is ook een lijvig deel over **verkeersveiligheid**, waar zo ongeveer alle wegen van de Haaglanden worden doorgelicht, behalve dan in de wijken rondom het uiteinde van de tunnel, Archipel en Van Stolkpark. Dat kan in een ander kader erg nuttig zijn voor de verkeersbestuursleden van verschillende wijkverenigingen, maar volgens een expert op dit gebied zijn gevolgen voor de onveiligheid van een nieuwe weg toch niet goed te voorspellen. Er is ook een **sociaal rapport** met allerlei kaartjes waaruit blijkt hoe men de groenteboer het best kan bereiken.

In het deeltje over **openbaar vervoer** blijft het rommelen aan de marge, men stelt slechts vrije busbanen en dergelijke voor. Naar mijn idee is de enige werkelijke verbetering de aanleg van metrolijnen, ondergronds in de stad, bovengronds waar dat kan. Een metro kan snel en betrouwbaar zijn zonder gevaar op te leveren voor kruisend verkeer. Het is overigens niet duidelijk of de nieuwe wijk Leizo (aan het eind van de R14) wel vanaf de bouw een goede openbaar vervoer-ontsluiting krijgt. De geplande Randstadrail blijft letterlijk aan de rand van de stad, tussen Noordwijk en Naaldwijk ligt geen enkele railverbinding. Er staat alleen een sneltram van het station naar Scheveningen op de kaart, maar in het laatste ontwerp-bestemmingsplan van de Badplaats is geen plaats gereserveerd voor een eindstation. Het is opvallend dat het voertuigkilometrage slechts 1% afneemt bij het voorgestelde OV alternatief. Dan is het per definitie niet goed, want in de richtlijnen staat dat het OV zodanig moet worden verbeterd dat de problemen worden aangepakt.

Het is jammer dat men deze kans - nu werkelijk uit te zoeken waar de voersstromen liggen - heeft gemist: waar komen de mensen die in Den Haag werken nu precies vandaan, en vooral: waar moeten ze precies heen, waar zijn de gaten in het OV-net? Vragen die men had kunnen beantwoorden door enquêtes te houden op de wegen en in het openbaar vervoer, door de onderzoeken voor bedrijfsvervoerplannen in Bezuidenhout, Benoordenhout en Statenkwartier te bestuderen.

Jammer genoeg is het **meest milieuvriendelijk alternatief** - zonder nieuwe weg - niet uitgewerkt. In het zogenaamde **optimalisatie**rapport

bekijkt men onder andere alternatieven voor de oplossing van problemen op het stuk Utrechtsebaan-Teldersweg. Er schijnen in een studie allerlei ongelijkvloerse oplossingen bedacht te zijn onder Koningskade en Raamweg. Dat zou inderdaad een alternatief kunnen vormen: een tunnel onder de Koningskade en Raamweg in plaats van één onder de Waalsdorperweg. Toch wordt hier niet diep op ingegaan, omdat er dan problemen zouden ontstaan op de Teldersweg. Dat is inderdaad te verwachten, maar gebeurt dat dan niet ook als je een tunnel aanlegt onder de Waalsdorperweg? Daar wordt in de studie echter geen woord over gerept, ondanks de ons gedane beloften. Het meest nuttige en strikt genomen ook enige noodzakelijke rapport is dat over de **effecten op natuur en milieu**. Daarin worden voorspellingen gedaan voor luchtvervuiling en geluidshinder. Los van de toekomstige situatie blijkt dat ook nu al langs vele wegen in Den Haag de geluidsbelasting te hoog is en de grenswaarden voor stikstofdioxide overschreden. Jammer genoeg zijn de effecten op natuur en milieu voor het Haagse deel nauwelijks bestudeerd. Er ontbreken ook tekeningen en kaarten, bijvoorbeeld van de aansluiting op het Hubertusviaduct. Uit de krabbeltjes in het rapport blijkt ook niet wat er gebeurt bij de uitmonding van de tunnel: sluit de weg wel of niet aan op de Raamweg en op de Nieuwe Parklaan? De effecten van de verschillende aansluitingsmogelijkheden op het Van Stolkpark bijvoorbeeld komen niet ter sprake.

Een nieuwe weg leidt tot meer verkeer...

Volgens de Gemeente Den Haag verbetert de leefbaarheid door de NORAH, omdat verkeer wordt onttrokken aan het stedelijk wegennet. Volgens het rapport worden hier echter bij aanleg van een autoweg slechts 4% minder autokilometers op gereden, bij de stadsrandwegvariant treedt er helemaal geen verschil op. Dit argument is dus weinig steekhoudend. De effecten van het verkeer op het milieu zijn afhankelijk van de voorspelde verkeersintensiteiten. Uitgangspunt en tegelijk ook conclusie van de studie is echter dat er niet meer verkeer zal komen door de aanleg van de NORAH. In het rapport voorspelt men

bijvoorbeeld een daling van verkeer op de Waalsdorperweg, ook zonder tunnel. Dat is vreemd, in de startnotitie staat nog wel dat er na aanleg van de RW14 meer verkeer op de Waalsdorperweg wordt verwacht. Hoe zit het met de daarop aansluitende Teldersweg? De studie voorspelt geen toename van verkeer door aanleg van de RW14. Bij alle alternatieven wordt verwacht dat de weg aanzienlijk drukker zal worden. Wat zijn daarvan de gevolgen, moet men dan geen maatregelen nemen? Bijvoorbeeld een ecoduct in de Scheveningse Bosjes, en daarop aansluitend een tunnel onder de Scheveningseweg? (Moet men wellicht doorgaan met het aanleggen van dure tunnels, tot men Kijkduin bereikt?) Dat is, ondanks de gedane beloften, niet bestudeerd in het rapport. Overigens is het niet erg vertrouwenwekkend dat op verschillende plaatsen van de nota andere getallen staan voor het aantal auto's op het Telderstracé in 1990. In tegenstelling tot de autoriteiten, verwachtten de meeste sprekers bij de hoorzitting en informatie-avonden wel dat het verkeer in de stad zal toenemen door aanleg van de RW14. Aan het eind van deze weg is namelijk de S20 gepland, die via de wijk Leizo uitmondt in het hartje van Zoetermeer. In feite is de NORAH een tweede Utrechtsebaan, die eindigt in de Scheveningse Bosjes. Daar komt de Rijn-Lektunnel bij het Centraal Station nog bij, waardoor auto's uit die richting ook makkelijker de Koningskade kunnen bereiken dan tot nu, en daarmee de Teldersweg. Met meer verkeer in de stad wordt de leefbaarheid nog verder aangetast, waardoor er wellicht weer mensen gaan verhuizen, waardoor de automobilititeit nog verder gaat stijgen. Het nieuwe stuk weg zal het woongenot in Voorburg, Mariahoeve, de flats bij de Else Mauhs-laan en Marlot niet verhogen. Het rapport over Natuur en Milieu concludeert: 'de RW14 gaat op een aantal plaatsen dicht langs woonbebouwing, waardoor daar een verslechtering van woon- en leefmilieu optreedt'. Dit geldt niet voor de aanleg van de tunnel onder het Hubertusduin, dat zal inderdaad een deel van het Benoordenhout ontlasten. Men kan de tunnel trouwens ook aanleggen zonder het nieuwe stuk weg RW14 te maken. Het blijft echter wel een heel dure oplossing. Wie zal het betalen? Gaan onze woonlasten dan

nog verder omhoog? Kan men het geld niet beter gebruiken voor nieuwe snelle openbaar vervoer lijnen, waarmee de automobilititeit wordt teruggedrongen, en de leefbaarheid in de hele stad verbeterd?

De reactie van de Wijkvereniging

De conclusie van de brief die de Wijkvereniging over NORAH heeft geschreven is dat we zeer grote twijfels hebben over de aanleg van de RW 14, omdat de leefbaarheid van de stad daardoor ernstig wordt aangetast. Wij hebben een voorkeur voor het meest milieuvriendelijke alternatief: automobilititeitsbeperking en verbetering van het openbaar vervoer. Dit dient volledig te worden uitgewerkt, evenals de ons in een reactie op onze eerdere brief gedane toezeggingen de effecten van de weg op de leefbaarheid van de wijken rond de uitmonding van de tunnel, en op de Scheveningse Bosjes te bestuderen. Met andere wijkverenigingen (Marlot, Mariahoeve, Archipel) en natuur- en milieuorganisaties (AVN, ENFB, Vogelbescherming 'sGravenhage, Zuidhollands Landschap, Duinbehoud) werkt de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' samen in het Platform tegen de Verlengde Landscheidingsweg. Dit Platform heeft een gezamenlijke reactie op hoofdlijnen geschreven op de MER NORAH.

Caroline de Jong-Boon

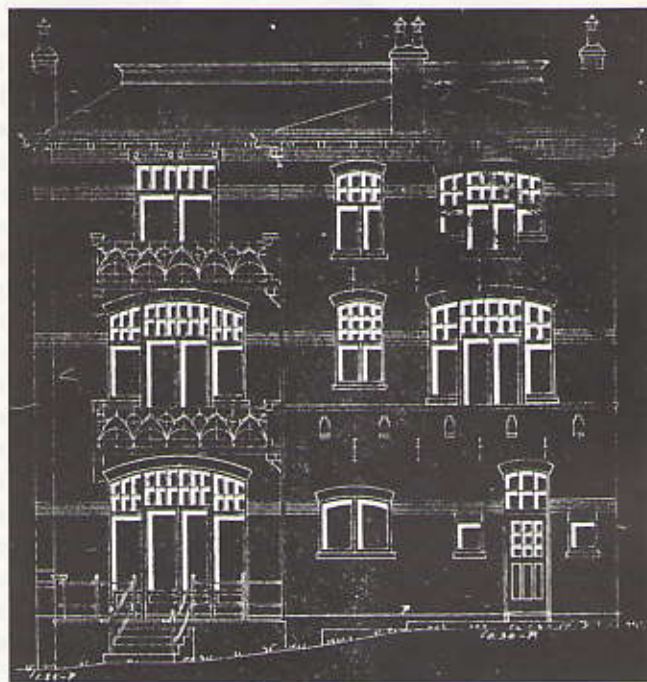
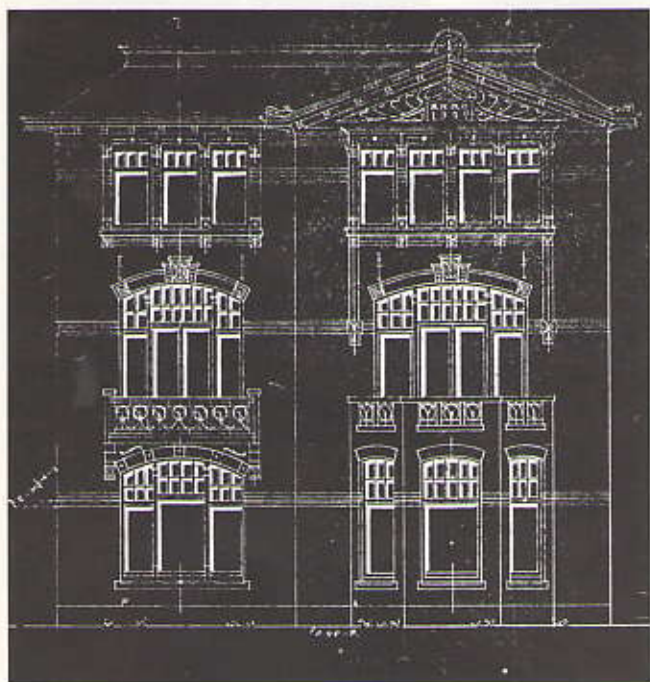
Het terugplanten van bomen

Zoals u heeft kunnen zien, zijn er de laatste tijd nogal wat bomen, vooral iepen, gevallen, langs de wegen en rond de Waterpartij. Bij de dienst Stadsbeheer is men van mening dat er in het verleden te veel bomen zijn neergezet, en er zullen geen nieuwe bomen meer geplant worden in de stoepen langs de bosrand: bij de Duinweg, Waterpartij en Belvédère.

In de strook tussen Gerbrandyweg en Haringkade zullen de bomen die in slechte staat zijn verwijderd worden; daarvoor worden jonge bomen teruggezet. De groenbeheerders zullen deze trachten te beschermen door stammen en dergelijke te laten liggen. Dat staat wel slordig, maar als het bos te toegankelijk wordt kan de nu reeds optredende erosie nog ernstiger vormen gaan aannemen.

Caroline de Jong-Boon

Over bouwen, breken en behouden

Ontwerp voor de voor- en achtergevel van Parkweg 19, in 1909 voor Frans Eschauzier gemaakt door Th. Anema (Bouw- en Woningtoezicht, collectie Bouwtekeningen)

Voor de meeste huizen, die nu in het Van Stolkpark te koop staan, bestaat weinig gevaar, dat zij zullen worden afgebroken of in verkeerde handen zullen komen.

Dit geldt echter niet voor Villa Carolina, Parkweg 19, dat nu nog in gebruik is bij de Franse school. De Stichting Parkrust zou het pand graag van de gemeente gekocht hebben om het te slopen voor de bouw van nog een reeks bejaardenwoningen. Omdat Parkweg 19 sterk beeldbepalend is - ook als gevolg van de sloop van de villa's die er vroeger stonden - en van buiten en van binnen nog geheel in de oorspronkelijke staat is, is de wijkvereniging van mening, dat dit pand voor het Van Stolkpark behouden moet blijven. Gelukkig deelde de

gemeente die mening. Door de beperkende bepalingen, die op advies van de afdeling Monumentenzorg, aan en eventuele verkoop werden verbonden, moest de stichting Parkrust van verkoop afzien. Vervolgens overwoog de gemeente verkoop van het pand aan de hoogstbiedende koper. Dat voornemen maakte ons niet gelukkiger. Met enige terughoudendheid heeft wethouder Noordanus nu besloten de Wijkvereniging een maand de tijd te geven om een geschikte koper te vinden. Wij zijn vol goede moed, dat dit zal lukken. Er zijn al gesprekken met gegadigden gaande. Verder zijn alleen nog wat kleinere zaken te melden, die zich in een verschillend stadium van voorbereiding bevinden, zoals de verwijdering van een

aantal verhardingen aan de Duinweg en van verzinkte balkonhekken aan de Parkweg. Voor het acht meter brede reclamepaneel in de voortuin van Van Stolkweg 21 (Twijnstra Gudde Diepenhorst De Vos) werd door de gemeente een aanvaardbare oplossing gevonden. Het bord is wat kleiner geworden en staat nu op een wat minder in het oog lopende plaats in de voortuin. Tot slot kan nog gemeld worden, dat het pand Van Stolkweg 26, dat Thomas van Stolk ooit voor zichzelf had bestemd, inmiddels verkocht is en weer voor particuliere bewoning geschikt gemaakt wordt. Door de lange leegstand en eerdere ondeskundige verbouwingen had het pand nogal geleden.

Ton Landheer

Het CAK aan de Duinweg viert vijfde lustrum

Uit de aanhef zou de conclusie kunnen worden getrokken dat het CAK reeds 25 jaar in het Van Stolkpark is gevestigd. Niets is minder waar. Na 23 jaar is het CAK van de Bezuidenhoutseweg verhuisd naar de locatie aan de Duinweg. Doch voordat dit lustrum werd bereikt, heeft het CAK de volgende ontwikkelingen doorgemaakt, waarbij

de jaren aan de Duinweg de turbulentste waren.

Begin 1968 werd de Stichting Centraal Administratie Kantoor Algemene Wet Bijzondere Ziektekosten opgericht met als doel een goede uitvoering van de AWBZ zowel op administratief als financieel terrein te bevorderen. In de begintijd werden aan een kleine 700

instellingen maandelijks voorschotten verstrekt. Momenteel worden per maand zo'n 3000 betalingen verricht waarmee ruim 13 miljard gulden per jaar is gemoeid. Het aantal personeelsleden is in die 25 jaar verviervoudigd, thans 37 formatieplaatsen. Deze toename wordt uitsluitend veroorzaakt door de wijzigingen in de eigen bijdra-

geregeling die de AWBZ vanaf 1968 kent. Aanvankelijk gold deze regeling uitsluitend voor de ten laste van de AWBZ opgenomen verzekerden ouder dan 65 jaar, doch met ingang van 1 juli 1973 werd deze leeftijdsgrens verlaagd tot 18 jaar. Het CAK werd voor de uitvoering van deze gewijzigde regeling ingeschakeld ten behoeve van de verificatie van de af te dragen bijdragen. In de daarop volgende negen jaar verdubbelde het aantal door het CAK gecontroleerde bijdrageplichtigen tot 16.000 ultimo 1982. Doordat per 1 januari 1983 de eigen bijdrageregeling ingrijpend is gewijzigd is het bij het CAK aanwezige bestand tot 110.000 bijdrageplichtigen toegenomen. De jaaropbrengst van deze regeling bedraagt ruim 1 miljard gulden.

Het CAK is uit hoofde van de AWBZ belast met:

- betaling van verpleeggeden aan inrichtingen, dagbehandeling in verpleeginrichtingen, het vaccinatieprogramma en PKU/CHT onderzoek, hulp door het kruiswerk, tandheelkundige hulp in inrichtingen en hulp door Regionale Instellingen voor Ambulante Geestelijke Gezondheidszorg;
- Het verzamelen en samenstellen van statistische gegevens;
- het distribueren en samenstellen van het formularium;
- de uitgifte van de naamlijst van (voorlopig) erkende inrichtingen;
- de controle op de inningen/inhoudingen van de door de verzekeraars opgelegde eigen bijdragen uit hoofde van de AWBZ.

Het bestuur van de Stichting CAK bestaat uit vertegenwoordigers van de ziekenfondsen, particuliere en publiek-rechtelijke ziektekostenverzekeraars (tegenwoordig veelal genoemd: zorgverzekeraars).

De stelselwijziging (plan Simons).

Begin 1991 werd het CAK ingeschakeld voor de gegevensverzameling in verband met de voorgenomen budgettering van de verzekeraars voor de kosten van de AWBZ-verstrekingen. Hierdoor werd de relatief kleine CAK-organisatie aanzienlijk belast met tijdelijke extra werkzaamheden. De resultaten van deze gegevensverzameling waren nodig voor de uitvoering van de budgettering bin-

nen de AWBZ per 1 januari 1992 van de verzekeraars. Gelijktijdig zou een eind komen aan het CAK als wettelijk instituut. Het gevolg zou zijn dat een doelmatige uitvoering zou komen te vervallen. Berekend is dat een en ander een aanzienlijk hoger bedrag aan kosten met zich mee zou brengen o.a. omdat iedere verzekeraar apart zou moeten gaan administreren. Deze verandering zou aanleiding geven tot een verhoging van de beheerskosten die volgens berekeningen van de Ziekenfondsraad zou neerkomen op tweehonderdvijftig miljoen gulden aan de verzekeringskant en een soortgelijk bedrag aan de kant van de zorgaanbieders. Eind 1991 bleek dat voor de wettelijke

de zorgverzekeraars als de zorgaanbieders faciliteiten te kunnen aanbieden. Het is de bedoeling de wettelijke taken die aan de Stichting zijn opgedragen onder te brengen in de Beheers-B.V. via een overeenkomst tussen de Stichting en de Beheers-B.V.. Hiermede wordt bereikt dat het Stichtingsbestuur zijn wettelijke verantwoordelijkheid volledig waar kan maken. Bedoelde overeenkomst is aan de Ziekenfondsraad voorgelegd met een positief resultaat. Dit heeft tot gevolg gehad dat de in de statuten van de Stichting verwoorde doelstelling is uitgebreid met o.a. de mogelijkheid om andere rechtspersonen over te nemen of op te richten of daarin als aandeelhouder of op andere wijze

Eén van de kantoren van het CAK, Duinweg 20-22 (foto Tom Verhaar)

CAK-activiteiten in 1992 nagenoeg niets zou veranderen. Met het oog op de daaropvolgende jaren is reeds in 1991 besloten het CAK zodanig in te richten dat zo mogelijk alle gevolgen van de stelselwijziging door het CAK zouden kunnen worden opgevangen. De uitwerking van dit besluit heeft in 1992 plaatsgevonden, waarbij een aantal organisatorische maatregelen is getroffen, met de bedoeling dat hierdoor zowel de uitvoering van de wettelijke taak als de dienstverlening op privaatrechtelijke basis binnen de organisatiestructuur van het CAK mogelijk moet zijn. Vandaar dat vanuit de Stichting een Beheers-B.V. met een tweetal dochter-B.V.'en is opgericht om zowel

belangen te hebben. Voorts zijn afspraken gemaakt met de Ziekenfondsraad om voldoende zekerheid te bieden aan de personeelsleden die belast zijn met de aan de Stichting opgedragen werkzaamheden zodat de continuïteit van de uitvoering van de wettelijke taken is gewaarborgd. Indien dergelijke afspraken niet gemaakt zouden worden dan is het niet uitgesloten dat goed ingewerkt personeel niet bereid zou zijn in dienst te blijven of te treden van de nieuwe rechtspersoon.

Eind 1992 werd bekend dat de registratie door het CAK van de AWBZ-kosten per verzekeraar met ingang van 1 januari 1993 uitgebreid zou worden met de gege-

vens leeftijd en geslacht van de opgenomen verzekerden. Mede dankzij de ontwikkelingen ten gevolge van de stelselwijziging van 1989 en de hierdoor opgedane ervaring met de werkzaamheden ten behoeve van het Centraal Administratiekantoor Particuliere Ziektekostenverzekering (CAZ) bleek het CAK in staat op korte termijn de door de Ziekenfondsraad gevraagde uitgebreidere registratie op verzekerdeniveau te kunnen opstarten. Zo bleek de reeds eerder ingezette verbreding van de cliëntenkring en de daarmee toene-

mende expertise zijn nut af te werpen.

Alhoewel al deze ontwikkelingen aan de Duinweg werden besproken en in gang gezet, kon de uitvoering hiervan niet in deze locatie plaatsvinden. Vandaar dat toen begin 1992 het pand aan de Parkweg nr. 27 (schuin aan de overkant van de Duinweg 20-22) vrijkwam direct afspraken zijn gemaakt met de eigenaar om de werkzaamheden die niet voortvloeien uit de wettelijke taak onder te kunnen brengen op deze locatie. Mochten de ontwikkelingen van afgelopen

jaren zich voortzetten dan zal noodgedwongen wederom naar ruimere huisvesting moeten worden omgekeken. Gehoopt wordt dat nog lange tijd de CAK-activiteiten in het Van Stolkpark kunnen worden uitgevoerd, o.a. gelet op de fantastische omgeving waarin de CAKers hun activiteiten kunnen uitoefenen. Wij nemen aan dat u onze zienswijze, dat u als Hagenaars in een zeer bevoorrechte omgeving woonachtig bent, onderschrijft.

D.M.B. Groen

Een raadscommissie voor Scheveningen en het van Stolkpark

Eén van de positieve punten, waartoe de bespreking van de nota Burger-Bestuur in de gemeenteraad heeft geleid, is het besluit een proef te nemen met een raadscommissie nieuwe stijl. Het doel van deze commissie is volgens het raadsvoorstel 'de bespreking van gebiedsgebonden problematiek in haar onderlinge samenhang, waarbij agenda-punten worden aangedragen vanuit het gebied. Burgers en organisaties uit het gebied komen zelf naar voren met problematieken die zij eens met raadsleden zouden willen bespreken. De territoriale raadscommissie is zo een forum voor discussie over gebiedsgebonden onderwerpen'.

Anders dan de initiatiefnemers voor ogen stond koos de gemeenteraad na twee uur discussiëren onlangs in meerderheid het gehele stadsdeel Schevenin-

gen als werkgebied voor de Experimentele Territoriale Raadscommissie. De keus viel op Scheveningen, omdat hier 'sprake (is) van actieve bewoners en grote betrokkenheid, een hoge organisatiegraad (14 bewonersorganisaties, die ook nog verenigd zijn in het GSBO), en een ruimte gevarieerdheid in problematiek'. Aldus het raadsvoorstel. Tot lid van de commissie werden benoemd zes raadsleden, die met elkaar vrijwel alle fracties en vakcommissies in zich verenigen. De stadsdeelcoördinator zal optreden als secretaris van de commissie en de burgemeester als voorzitter. In de afgelopen weken heeft de commissie een deputatie van de GSBO twee maal uitgenodigd samen met haar en enkele beleidsambtenaren van gedachten te wisselen over een zo vruchtbaar mogelijk verloop van haar vergaderin-

gen. Als het lukt de vergaderingen van de Raadscommissie succesvol te laten verlopen, zullen burgers en bestuur daar beiden van profiteren.

Vóór de gemeenteraadsverkiezingen zullen nog vier vergaderingen worden gehouden: op 11 en 18 januari, en op 8 en 22 februari 1994, 's avonds om hal acht. Tijdens de vergadering op dinsdag 15 februari zal vooral aandacht besteed worden aan vragen van bewoners uit het van Stolkpark en de andere woonwijken buiten de badplaats en het havengebied. Noteert u dus vast deze datum in uw agenda. De plaats van samenkomst wordt nog bekendgemaakt, o.a. in de Stadskrant en in de Scheveningsche Courant.

Ton Landheer

Ode aan de wijkagent

De wijkagent moet blijven! Met die hartekreet eindigt het proefschrift van Dr. F.C. Hoogewoning ('Van driehoeks-overleg tot wijkagent'), die aan het Instituut voor Sociale Geografie in Amsterdam een onderzoek heeft gedaan naar de overlegcultuur bij de politie in de hoofd-, Hof- en Maasstad.

'Aan het echte politiewerk kom ik tegenwoordig nauwelijks toe. Voor het signaleren van problemen op straat heb ik eigenlijk alleen nog maar gelegenheid wanneer ik mij door de wijk van het ene overleg naar het andere overleg begeef'. Deze typische constatering heeft de pro-

movendus opgetekend uit de mond van de chef van één van de Amsterdamse wijkteams. Hoogewonings onderzoek bevestigt dat overleg inderdaad een van de belangrijkste activiteiten in van de moderne politie. Maar daar is ook veel reden voor, gezien de veranderende rol in de maatschappij..... Ook op districts- en wijkniveau krioelt het van overlegactiviteiten, door Hoogewoning onderscheiden in onder andere functionele contacten, wijkteamoverleg, beheergroepen, evenementenoverleg, preventieprojecten, en contacten van de wijkagent. Prachtig allemaal, vindt de

onderzoeker, maar wel erg eenzijdig. De politie blijkt namelijk een sterke voorkeur te hebben voor andere bureaucratieën. Rechtstreeks overleg met bewoners is zeldzaam. Slechts in enkele gevallen wordt rechtstreeks gepraat met bewonersorganisaties. En de burger is alleen een serieus aanspreekpunt voor de wijkagent, in de terminologie van Hoogewoning de 'minst verambtelijkste vorm van politie-overleg'. En daarom moet deze verworpenheid in ere worden gehouden. (SK) (NGMagazine, 17 december 1993).

Homomonument onthuld

Na zeven lange jaren is de Stichting Homomonument erin geslaagd op een waardige locatie, op de hoek van Konin-
ginnegracht en Dr. Aletta Jacobsweg,
tegenover Madurodam, het monument te
onthullen en vervolgens over te dragen
aan de Gemeente 's-Gravenhage.

Het monument - symbool van onder-
drukking en vervolging van lesbische
vrouwen en homoseksuele mannen waar
ook in de wereld - is ontworpen door de
Haagse kunstenaar Theo ten Have. Het
stalen beeld - in pastelblauw en -rose - is
ruim zeven meter hoog, het granito voet-
stuk meegerekend. In dit voetstuk is een
citaat van de dichteres Ida Gerhardt
ingebeiteld:

'Waar vriendschap open als het zonlicht
is werd ons een ongepeild geluk bescho-
ren'

Madurodam, de Scheveningse Bosjes en de Begraafplaats III

G.S. geven Wijkvereniging gelijk

Zoals in de vorige Van Stolkparkkoerier
nog juist kon worden aangekondigd,
ontving de Wijkvereniging een uitnodi-
ging van Gedeputeerde Staten van
Zuid-Holland haar bezwaren tegen de
bouw van een condoléancegebouw in de
Scheveningse Bosjes tijdens een hoorzit-
ting op 10 september te komen toelich-
ten. Voor zo'n gebouw bleef de
gemeente ruimte reserveren in het
bestemmingsplan Scheveningse Bosjes,
ook nadat zij de eerder daaromheen
gedachte uitbreiding van de begraaf-
plaats met een urnentuin uit het plan
had geschrapt, mede op aandrang van
de Wijkvereniging. G.S. deelde de
mening, dat door het schrappen van de
urnentuin het condoléancegebouw
nogal onlogisch in het plan was komen
te liggen. Daarom onthielden zij met
hun besluit van 5 oktober 1993 goed-
keuring aan dat onderdeel van het
bestemmingsplan. Het condoléancege-
bouw mag nu wel worden gebouwd,
maar dan wel links van de toegang naar
de Begraafplaats aan de Bankastraat.
Die plaats ligt ook voor de doorgaans
wat oudere bezoekers gunstiger. Inmid-
dels heeft de gemeente besloten niet
tegen dit besluit van G.S. in beroep te
zullen gaan. Hoewel onze bezwaren
tegen de onduidelijke bepalingen over
de toegestane hoogte van bouwwerken

op Madurodam door G.S. niet ontvan-
kelijk werden verklaard, werden wij ook
op dit punt toch in het gelijk gesteld:
G.S. stelden op eigen gezag vast, dat de
gemeente alsnog een bepaling over de
hoogte in het bestemmingsplan moet
opnemen.

(On)veilig fietsen

Nog een positief bericht is, dat na over-
leg met de medewerkster van Stadsbe-
heer, die toezicht houdt op de werk-
zaamheden, die de gemeente rond
Madurodam uitvoert, de veiligheid voor
fietsers aanzienlijk is verbeterd. Op de
Haringkade wordt bij wijziging van de
situatie meestal erop toegezien, dat een
goede, veilige doorgang voor fietsers
open blijft. Helaas lukt het nog niet
altijd. Toch zijn wij blij voor de aan-
dacht, die van gemeentewege aan dit
punt wordt gegeven. Het overleg over
de aanleg van een fietspad rond het
Shellstation Promenade is helaas nog
niet in positieve zin afgerond. Wij zijn
vol vertrouwen, dat ook daar een goede
oplossing zal worden gevonden.

Kruising Ver Huellweg - Teldersweg

Minder gelukkig waren we met de gang
van zaken rond de aanleg van een kruit-
sing met verkeerslichten op de Telders-
weg nabij de Ver Huellweg. De aanleg
van deze kruising had niet de voorkeur

van de gemeente, toen het er om ging
tegen te komen aan de bezwaren
van de bewonersorganisatie Archipel/
Willemspark tegen het afsluiten van de
op- en afritten van de Teldersweg en het
afsluiten van de Haringkade. Op haar
verzoek lieten de Gezamenlijke Scheve-
ningse Bewoners Organisaties de
gemeente weten tegen die oplossing van
hun kant geen bezwaar te zullen aan-
tekenen, als daarmee aan de gerezen
bezwaren tegemoet gekomen kon wor-
den.

Dat hield echter niet in, dat de
gemeente daarmee een vrijbrief werd
gegeven een aantal los van die oplossing
staande verkeersmaatregelen zonder
verder overleg te kunnen voorbereiden:
de afsluiting van de Ver Huellweg in de
richting van de Haringkade en de afslui-
ting van de fietsoversteekplaats over de
Teldersweg aan de zuidzijde van de
Waterpartij. Hiertegen heeft de GSBO
inmiddels, mede namens de Wijkvereni-
ging 'Van Stolkpark', bezwaren
gemaakt. Als reactie daarop heeft de
gemeente nader overleg toegezegd,
zodra zij uitsluitel heeft gekregen over
het standpunt van de Raad van State
over de aanleg van het kruispunt Tel-
dersweg-Ver Huellweg zelf.

Uitbreiding Madurodam fors vertraagd

Begin december werd duidelijk, dat

door een uitspraak van staatsraad M. van Wolferen de voorgenomen opheffing van de op- en afritten van het Hubertusviaduct is opgeschort totdat over de bezwaren van de bewonersorganisatie Archipel/Willemspark in een 'bodempcedure' is beslist. Dit betekent, dat het nog 'één à twee' jaar kan duren, voordat duidelijk wordt wat wel wordt toegestaan.

Een verdrietig resultaat van alle overleg dat in de afgelopen jaren aanvankelijk in goede harmonie tussen alle betrokkenen werd gevoerd. Dit is des te verdrietiger, omdat de bewonersorganisatie Archipel/Willemspark nu ook de aanleg van het door haar - zonder nader overleg met de GSBO - bepleite kruispunt

Teldersweg - Ver Huellweg heeft afgevozen, naar wij van de gemeente vernemen. Inmiddels hebben de ontwerpers van het nieuwe Madurodam gezocht naar een zo veilig mogelijke oplossing van het gerezen probleem. De gedachten gaan nu uit naar de aanleg van twee rijstroken voor auto's en twee fietspaden over het ontworpen voetgangersplateau tussen de ingang van Madurodam en de parkeerplaats naast De Bataaf. Informeel zijn de verschillende varianten intussen ook met de GSBO-werkgroep Scheveningse Bosjes besproken. Bij het ter perse gaan van dit nummer zijn Madurodam en de gemeente het eens over de wegen, maar nog niet over de kosten.

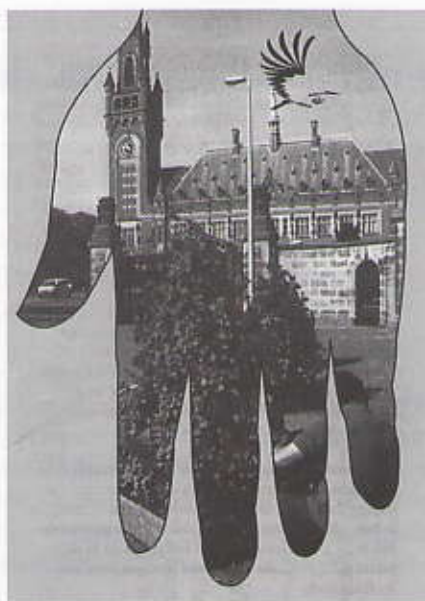
Kapvergunning

Ten slotte werd nog van de gemeente bericht ontvangen, dat op 29 oktober een kapvergunning is verleend ter uitvoering van de eerder na overleg met ons goedgekeurde werken op en om Madurodam. Daarom hebben wij hier tegen geen bezwaar aangetekend. Dit neemt niet weg, dat wij wel verwachten, dat het kappen - voorzover daar al mee begonnen was - zou worden gestaakt, totdat er meer duidelijkheid over de toekomst van Madurodam zou zijn.

Ton Landheer

Houdt uw stad schoon! Help een handje in het groen!

Zonder groen is een leefbare stad ondenkbaar. Nu is Den Haag bevoorrecht ten opzichte van andere steden, in het bijzonder in en om ons Van Stolkpark. Maar iedereen die om zich heen kijkt, ziet dat het groen niet altijd even mooi is. Het wordt vaak ontsierd door plastic, papier en hondepoep. Dikwijls wordt er dan met een beschuldigende vinger naar de gemeente gewezen. De aanzienlijke bezuinigingen zouden de oorzaak zijn van alle kwaad Maar bezuinigingen zijn niet de enige oorzaak. Ook een mentaliteitsverandering en een zekere normvervaging dragen bij aan de verloederende van de stad. Er is behoefte aan meer mensen die zich verantwoordelijk voelen voor hetgeen er in het groen en in de wijk gebeurt, en die zich actief inzetten voor een leefbare stad. Misschien zou onze wijk een van de voorbeelden kunnen zijn waar bewoners zich wel inzetten voor hun eigen omgeving. Wij organiseren af en toe een schoonmaakactie met medewerking van Stadsbeheer. Maar we kunnen ook daadwerkelijk helpen met het schoonhouden van plantsoenen en parken,

stoepen en straten. Wat dacht u van het voorwerk door u voor een schoonmaakactie uit door bijvoorbeeld het alvast 'ontgroenen' (= h.l. onkruid wieden) van uw stoepen, het ophopen (=h.l. bij elkaar vegen) van bladeren? Wist u dat u zich niet alleen in uw eigen Van Stolkpark kunt uitleven in het groen, ook de

grote Haagse groengebieden kunnen extra zorg gebruiken. Er is van alles mogelijk: bramen rooien in het Hyacinthenbos in Ockenburg, uitknippen van uitgebloeide rozen in het Westbroekpark, het onderhouden van bloemperken en beplantingen op het Landgoed Clingendael of Madestein, het opkweken en verzorgen van planten in de kruidentuin van het Zuiderpark. Door wat 'eigenhandigheid' in het groen kunnen we veel bereiken. Lijkt het u wat om regelmatig wat werkzaamheden in en om het Haagse groen uit te voeren of wilt u gewoon wat meer informatie, dan kunt u contact opnemen met de afdeling Voorlichting van de Dienst Stadsbeheer, telefoon 353 63 75. Laten we in ieder geval beginnen om ons eigen tuinafval of snoeihout niet in de rand van de Scheveningse Bosjes achter te laten. Slecht voorbeeld doet volgen Houdt uw stad schoon, begin in en om uw eigen wijk! Oh schoon, schoner, schoonst Van Stolkpark!

Dorien Jöbbsis

Van de Belvédère af gezien

Dubbel Scheveningen - Al sinds 1988 zijn we met de gemeente in correspondentie over de verplaatsing van het bord 'Scheveningen' naar de grens van het stadsdeel. Op de Scheveningseweg stond al jaren zo'n bord, ergens tussen

de Promenade en het Frankenslag. Het staat er nog steeds, maar sinds kort staat er enkele tientallen meters verder een tweede bord 'Scheveningen'. Misschien is het tweede bord bedoeld als herinnering voor (te) snelle automobilisten.

Misschien is het oude bord alleen maar vergeten. Hoe dan ook, we houden goede moed, dat nog voor het jaar 2000 bij het Tolhuis aan de Scheveningseweg - de juiste plaats - toch nog een bord 'Scheveningen' geplaatst wordt.

Trambaan Scheveningseweg - Het houten hek tussen de trambaan langs de Scheveningseweg en het fietspad is onlangs vernieuwd tussen het Tolhuis en de Professor Teldersweg. Het hek zal binnenkort geschilderd worden, in dezelfde groene kleur als het oude hek.

Duinrust/Parkrust gefuseerd

Op maandag 20 december waren wij te gast in De Thuishaven aan de Seinpoststraat. De aanleiding hiertoe was, dat Wethouder Luijten daar de nieuwe Protestant-Christelijke Stichting Woon- en zorgcentrum Scheveningen ten doop hield. In deze nieuwe stichting zijn samengegaan de Stichtingen Duinrust en Parkrust met de Stichtingen Thuishaven en De Nieuwe Haven aan de Duinstraat. Daarmee wordt beoogd bij teruglopende inkomsten toch zo goed mogelijk te kunnen voorzien in de behoefte aan 'zorg op maat' voor de ouder wordende mensen op Scheveningen.

Zebraadpad Scheveningseweg blijft voorlopig toch

Om het kruispunt Scheveningseweg/

Ary van der Spuijweg veiliger te maken was een plan uitgewerkt, waarin de gemeente onder andere voorstelde de zebra's op de Scheveningseweg te verwijderen en te vervangen door 'kanalisatiestrepen'. In normaal Nederlands vertaald betekent dit ambtelijk taalgebruik, dat de beveiligde oversteekplaatsen zouden worden verwijderd en vervangen door geblokte strepen. Die geblokte strepen geven overstekende voetgangers geen wettelijke bescherming: automobilisten hoeven er niet voor te stoppen. Bovendien zijn die strepen minder goed te zien dan de zebra's, die er nu liggen. De achtergrond van deze 'veiligheidsmaatregel' was, dat ongeveer de helft van de auto's op de Scheveningseweg sneller rijdt dan 50 kilometer per uur. Alsof 50 kilometer hier niet de hoogst toegelaten snelheid is. Alle reden eens gauw wat snelheidscontroles op deze weg uit te voeren, zou u denken. Mis. Hoewel alle bewonersorganisaties in de schriftelijke inspraakronde om verscherpt politietoezicht hadden gevraagd, werd daarover in het hiernieuwde voorstel met geen woord gerept. Wel werden allerhand onzinnige

technische maatregelen besproken en weer verworpen. Daarom werd de commissie voorgesteld 'opnieuw in te stemmen met het verwijderen van de zebra's op de Scheveningseweg ter hoogte van de Ary van der Spuijweg' Over inspraak gesproken. Gelukkig bracht de mondelinge inspraak tijdens de commissievergadering op 15 december de raadsleden wel tot andere gedachten. Voorlopig blijven de zebra's nu liggen. Mag dat 'voorlopig' deze keer heel lang duren.

Villa Louise

Van Stolkweg 5 is als laatste onderdeel van een flinke opknop- en schilderbeurt voorzien van de oude naam: Villa Louise, en het jaartal waarin het huis voor Jkvr. Elisabeth Maria Anna Bramina van Hoogenhouck Tulleken werd gebouwd, 1879. Vanaf 1894 droeg het huis, dat eerder van 1885 tot 1893 Villa Nieuw Eemwijck wordt genoemd, de naam Villa Louise. De naam is afkomstig van Louise Corbelein, echtgenote van Jacobus Adrianus van Hattem, die hier van 1893 tot 1937 woonde.

Reclamesleepvliegen, een hinderlijke boodschap

'Reclamesleepvliegen is niet meer van deze tijd', schreef de Stichting Natuur en Milieu al in 1985, 'Het veroorzaakt geluidhinder voor tienduizenden mensen - juist op de schaarse momenten, dat zij van het mooie weer willen genieten - waaraan zij zich niet kunnen onttrekken.' Het door de minister van Verkeer en Waterstaat gehanteerde argument van werkgelegenheid gaat niet op: een groot deel van de reclamevluchten wordt uitgevoerd door sportvliegers, die zo op voordelige wijze kunnen voldoen aan hun verplichting een minimum aantal vliegreuren te maken om hun van overheidswege verstrekte brevet te kunnen behouden.

Dezer dagen zal in de strijd om een evenwichtige afweging van belangen een nieuw hoogtepunt worden bereikt, als de vaste commissie voor Verkeer en Waterstaat van de Tweede Kamer zich moet uitspreken over een herziening van de regeling, zoals de minister die op 8 december 1993 heeft voorgesteld. Tot

nu toe heeft mevrouw Maij-Weggen zich weinig gelegen laten liggen aan redelijke argumenten van gemeentebesturen en bewonersorganisaties, zoals de onze.

Ton Landheer

Veranderingen bij de Politie

Op 1 januari ben ik overgegaan naar de Regionale Politie Haaglanden, omdat dan de gemeentepolitie van Den Haag wordt opgeheven. Voor u en mij verandert er verder niet zo veel. Ik blijf wijkagent voor het Van Stolkpark, de Scheveningse Bosjes en het aangrenzende deel van Scheveningen-dorp. Mijn collega De Ruiter blijft hier rayonagent. Straks hebben we samen met 128 collega's het politiebureau Nieuwe Parklaan als uitvalsbasis. Dat is aanzienlijk meer dan nu. De beveiliging van de Iraanse ambassade blijft de taak van een centrale dienst.

Bij het regiokorps Haaglanden komen 3600 mensen te werken, verdeeld over

acht onderdelen, vier in Den Haag en vier daarbuiten, in Delft, het Westland, Zoetermeer en alle randgemeenten. Het bureau Nieuwe Parklaan komt bij het onderdeel Haagse Hout/Scheveningen (Benoordenhout, Bezuidenhout, Mariahoeve en Marlot). Veel van mijn collega's krijgen in het nieuwe politiekorps een andere werkplek en vooral ook een andere functie. Met deze reorganisatie wordt meer veiligheid voor de burgers beoogd. Wilt u er meer van weten, belt u mij dan gerust eens op.

Uw wijkagent,
Mario de Zeeuw
telefoon 310 3056, b.g.g. 310 3052

Wat staat er in deze Koerier?

Babysitters	40
Bij de sluiting van Van Bentems 'Frutaria'	29
Het CAK aan de Duinweg viert vijfde lustrum	34
Homomonument onthuld	37
Houdt uw stad schoon! Help een handje in het groen!	38
Madurodam, de Scheveningse Bosjes en de Begraafplaats III	37
NORAH - de niet verlangde Verlengde	31
Landscheidingsweg	
Ode aan de wijkagent	36
Over bouwen, breken en behouden	34
Een raadscommissie voor Scheveningen en het Van Stolkpark	36
Reclamesleepvliegen, een hinderlijke boodschap	39
Van de Belvédère af gezien	38
Terugplanten van bomen	33
Veranderingen bij de politie	39
Wijkvereniging 'Van Stolkpark'	40

Babysitters

Minimum tarieven zijn:

f 4,- per uur van 19.00 - 24.00 uur f 5,- per uur vóór 19.00 uur (dus overdag) en ná 24.00 uur.

Als een babysitter blijft slapen, dan wordt het tarief berekend tot het moment van thuiskomst van de ouders.

Het is noodzakelijk gebleken beide partijen erop te wijzen, dat er duidelijke afspraken moeten zijn over de tijd van thuiskomst en over het al dan niet ontvangen van bezoek tijdens het babysitten. Het is voor iedereen prettiger dit van te voren goed te regelen.

Adriaan Commandeur	telefoon 354 24 83
Anna Commandeur	telefoon 354 24 83
Natalie Engering	telefoon 350 20 70
Eduard Fasseur	telefoon 355 93 12
Charlotte Gerding	telefoon 355 22 96
Kiki Grooss	telefoon 355 37 90
Adriaan de Jong	telefoon 351 42 19
Reinier Krijt	telefoon 355 42 28

Een das met een kikker

Ze zijn er in blauw, groen en wijnrood: dassen, shawls, chokers en butterflies van het Van Stolkpark.

Afgehaald bij het contactadres kosten ze: dassen f 22,50 en shawls en chokers en butterflies f 25,- en pochettes f 12,50 per stuk.

Bent u al vriend of vriendin van het Van Stolkpark?

Het bestuur van de Wijkvereniging 'Van Stolkpark' doet al hetgeen in haar vermogen ligt voor een goed woon- en leefklimaat, ook in uw belang. U kunt de wijkvereniging steunen door vriend te worden.

U kunt u aanmelden als vriend of vriendin door een bedrag van tenminste f 20,- per jaar over te schrijven naar postrekening 288 71 32 ten name van de Stichting Vrienden van het Van Stolkpark. Als u buiten het Van Stolkpark woont, op de hoogte wilt blijven van het wel en wee in het Van Stolkpark, kunt u als donateur de Van Stolkparkkoerier over de post toegezonden krijgen na overschrijving van f 20,- naar postrekening 288 71 32.

Aan dit nummer werkten mee:

D.M.B. Groen, Dorien Jöbbsis-Stomp, Caroline de Jong-Boon, Ton Landheer, Anneke Landheer-Roelants en Mario de Zeeuw

Wijkvereniging "Van Stolkpark"

Contact- en correspondentie-adres: Prof. P.S. Gerbrandyweg 3, tel. 354 12 96, fax 352 40 34

Bestuur:

Voorzitter:

Mr. T. Landheer,
Prof. P.S. Gerbrandyweg 3,
telefoon 354 12 96

Onder-voorzitter:

mevrouw Drs. H. Farkas-Teekens
Prof. P.S. Gerbrandyweg 123
telefoon 354 36 46

Secretaris:

mevrouw A.M.E. Oudegeest
Parkweg 19g
telefoon 355 50 63

Penningmeester:

Mevrouw D.G.F. Jöbbsis-Stomp,
Prof. P.S. Gerbrandyweg 121,
telefoon 352 40 65

Leden:

Mr. F.N. Grooss,
Van Stolkweg 13,
telefoon 355 37 90

mevrouw Drs. J.C. de Jong-Boon,
Belvédèreweg 13,
telefoon 351 42 19

R.P. Luijter,
Kanaalweg 27,
telefoon 354 13 13

Jhr. Mr. J.J.M.M. van Rijkevorsel,
Duinweg 10,
telefoon 352 50 54

Stichting Buurtpreventie Van Stolkpark:

Voorzitter: Jhr. Mr. J.J.M.M. van Rijkevorsel,
telefoon 352 50 54

Secretaris/penningmeester:

Drs. L.P.M. Zijerveld,
telefoon 355 47 88

Residentie Beveiligingen:

telefoon 381 85 78

Van Stolkparkkoerier:

Eindredacteur:
Anneke Landheer-Roelants

Verspreiding:

Rob Luijter,
Kanaalweg 27,
telefoon 354 13 13

Burenhulp:

Wijkhoofd:
Mevrouw E.M. Braat-van Pelt,
telefoon 354 52 04

Plv. wijkhoofd:

Mevrouw M.A.H. Davidson-Borgman,
telefoon 3550813

Stadsdeelkantoor Scheveningen
Duinstraat 10

Stadsdeelcoördinator:

mevrouw I. van der Meer,
telefoon 353 56 00

Servicepunt Stadsbeheer:

telefoon 353 56 50

Wijkcontactambtenaar:

J. Spaans,
telefoon 353 56 66

Wijkagent:

M.M. de Zeeuw,
Politiebureau Nieuwe Parklaan,
telefoon 310 30 56/310 30 52

Rayonagent:

F. de Ruiter,
Politiebureau Nieuwe Parklaan,
telefoon 310 30 38/310 30 52